

Sk 6,1-7: *V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. My pak budeme i nadále věnovat všechen svůj čas modlitbě a kázání slova.“ Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše z Antiochie, původem pohana, který přistoupil k židovství. Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce. Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také mnoho kněží přijalo víru.*

Sk 1,6-9: *Ti, kteří byli s ním, se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?“ Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel.*

Křesťané věří v jediného Boha, jemuž patří svět (však je jeho autorem). Dal nám ten svět k dispozici a k opatrování, ale tím jeho zájem o nás neskončil. Nabízí, aby náš život byl svobodný a naplněný požehnáním. Pokud chceme.

Jedna věc je, jak vyjadřujeme svou víru, a druhá věc, jak nám to jde společně dohromady. Tomu, jak nám to jde dohromady, se říká církev. Biblická kniha Skutků to líčí tak, že jeden o druhého má péči, jsou jednoho srdce a jedné mysli a jsou milí i jiným lidem. To však není popis, jak to chodí, to je spíš cosi obrázek, jak bychom to chtěli mezi sebou mít, když jsme křesťané – aby byla radost tu nechybět a abychom se na sebe mohli vzájemně spolehnout, a to proto, že se všichni můžeme spolehnout na Pána Boha. I v pozdějších dobách se k tomu obrázku lidé vraceli, aby poměřili, jak na tom jsme a co by mělo být jinak.

Jednoho srdce, jedné mysli, prý všem milí, a přesto přišlo už v první generaci pronásledování (prostředí, ve kterém žijeme, nemusí být vždycky přátelské). Ale ještě dřív, předtím, než přišla zloba zvenčí, událo se cosi uvnitř sboru. Všechno měli společné, jenže: „Lidé naší národnosti nemají stejně podmínky jako ti vaši,“ stýskali si někteří z nich. „A doplácí na to hlavně vdovy od nás.“

Něco takového se stát může, tomu nelze zabránit. Rádi bychom, aby se v církvi nevyskytovaly neshody, nedorozumění, natož spory, jenže se vyskytují. První sbor tenkrát zafungoval dobře: když nějaké nesnáze či spory nastanou, mají se řešit (nikoli od nich utéct). Apoštolé o tom rokovali, ale měli čím dál nepříjemnější pocit, že toho musejí řešit docela dost a že už tak mají práce nad hlavu a že by jim ve sboru měl někdo pomoci. „Pochybujeme,“ řekli, „že by Bůh chtěl, abychom místo hlásání evangelia roznášeli obědy.“ Ne že by snad roznášení obědů bylo méně důležitou prací než kázání (ostatně případ tamtěch vdov je dokladem, že samotného kázání se nenajedly). V té větě jde o něco jiného: jak se tak církev rozrůstala, zahrnovala lidi různých povah, názorů a kultur, na nejrůznější zvyky a pověry u nich narážela – a právě proto bylo v tu chvíli apoštolské kázání nezastupitelné. Aby Boží království v lidských představách nesplynulo kupříkladu s nějakým národním ideálem nebo s ideálem silných jedinců nebo s beztrždní společností nebo třeba s nirvánou; aby se z našeho vyznání nestala jen nuše vybledlých zvyků s pár poučkami o mravech a aby se z křesťanské víry nestala lidová směs vlivů odevšad a aby Krista nenahradilo něco jiného. Protože vůli toho jediného Boha, v nějž veříme, poznávají křesťané v příběhu Krista Ježíše. Proto je důležité apoštolské učení a Bible. O to měli mít apoštolové starost – a o to ostatní ať se odteď stará sedmero jiných věřících a moudrých lidí.

Tak to sedmero spolupracovníků vybrali a vypravěč vzápětí věnuje pozornost jednomu z nich, jistému Štěpánovi. Líčí ho hezky, ovšem těm, kdo tenkrát vládli (a evangelium jim k srdci nepřirostlo) šel ten muž pořádně na nervy. A tak si našli pár křivých svědků, kteří ho nařkli, že mluvil proti chrámu a proti Bohu.

Následuje Štěpánova obhajoba – kupodivu vůbec nemluví o sobě, zato shrnul podstatnou část první části Bible a výslovně zmínil i citát z proroka Izajáše (jsou to slova Hospodinova): „Celá země je podnoží

mých nohou a nepotřebuju, abyste mi někde stavěli dům.”

„Tak vidíte, že mluví proti chrámu a proti Bohu!” Rozuměli, o čem mluví, ale vybrali si z jeho řeči jen větu, kterou chtěli vtlouct lidem do hlavy, a vydávali ji za důkaz. Odsoudili ho a ve vybičované atmosféře došlo na tehdejší formu popravky, kamenování.

Církev je spolek, jehož hlavou je Kristus. To v jeho jménu se scházeli tehdy a scházíme se i dnes. Vždycky k tomu patřily všelijaké potíže, protože prostředí, v němž žijete, nemusí být přátelsky nakloněno, a vždycky se vyskytovaly neshody a obtíže i uvnitř. Církev nutně vždycky smrdí člověčinou, ale také voní Božím královstvím (o tom byl ten dávný obrázek, jak bychom to chtěli mít).

Jeden úryvek z dávného Štěpánova kázání si zaslouží bližší pohled. Bůh dal kdysi dávno jednomu z našich praotců slib, že pro něj má skvělou budoucnost (rozumí se pro jeho následovníky, kterých bude jako písku v moři), ale že cesta k tomu bude poněkud dlouhá a trnitá. Že se dostanou do velikých nesnází (dokonce do otroctví), ale po čtyři sta letech z toho zase slavně vyvážnou. Slib je to velkolepý, ale zkuste si představit, co asi tak říkali lidi po dobu těch čtyř set let čekání na vysvobození: že je Bůh opustil, že je to horší a horší, že to jde se světem od desíti k pěti a s vírou už je úplný konec... Přitom to všechno byla vlastně jen mezihra před dobrým obratem.

Taková doba může být k nevydržení a chce to pořádný odstup, abyste uvěřili, že je to mezihra a ne konec. Ovšem kdyby to tehdy vzdali, kdyby pohřbili víru, opustili Boha a spolehli se na někoho jiného (třeba jen na vlastní síly a schopnosti), strašlivě by to potomkům zavařili – neboť potomci mají navazovat na dobrou tradici a tu jim musíme nabídnout, i kdyby byly zrovna poměry sebestříšnější.

Když na vás přijdou chmury (a nebude se co divit), vzpomeňte si na to: tohle svým dětem přece nemůžeme udělat.

Štěpán víru nevzdal a dokonce pro ni i život položil. Ale i tahle věta potřebuje doplnění: pro svou víru dokáže umřít kdejaký fanatik či sebevražedný atentátník, jenže to není to, o č šlo u Štěpána. Záleží přece na tom, jaká ta víra je, na koho spoléháme.

I proto je tu ten starý obrázek to „programové prohlášení” prvního křesťanského sboru. Tamty hladové vdovy mohli jistě pozavírat nebo vystřílet, nebo vyhna, aby byl sbor zase jednotný a národnostně čistý –

taková představa je myslím dostatečně hloupá, aby bylo zřejmé, že s Kristem nejde dohromady.

Církev je společenství, které patří Bohu. Je poznamenáno člověčinou, a co na tom: vždyť zrovna tenhle náš svět Bůh miloval natolik, že se pro něj obětoval. Však ona ta člověčina docela voní, když se přivine k Božímu království. Kdo by býval řekl, že se i prudké anebo vleklé spory mohou urovnat a lidi že si mohou být blíží – vždyť když se dostane ke slovu Boží duch, je možné leccos. Ne vždycky ho ke slovu pustíme: ale když pustíme, stává se z církve společnost poutníků, jaká jinde není k mání. Společnost poutníků, kteří vědí, kdo je vybavil na start, a těší se, že se s ním setkají i v cíli.

požehnání

Kéž by se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil ‚vnitřní člověk’, kéž by Kristus skrze víru přebýval ve vašich srdcích, abyste zakořenění a zakotvení v lásce mohli spolu s ostatními poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání. (podle Ef 3)

Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi, tvoje věrnost se dotýká mraků. Tvoje spravedlnost je jak mocné horstvo, propastná tuň nezměrná jsou tvoje soudy; zachraňuješ lidi i dobytek. Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože!

Lidi, hledejte bezpečí a novou sílu ve stínu Božího milosrdenství. Osvěžujte se tím nejlepším, co nám Bůh dává, a pijte z potoka rozkoší, jež nám dopřává. Vždyť u něj je pramen žití a je-li nám Bůh a jeho vůle světlem, spatřujeme, co potmě nebylo znát.

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého budiž se všemi vámi. Amen.